

ทัศนะเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนวัยทำงานในเขตพื้นที่
กรุงเทพมหานคร

**Perspectives on personal financial management of working people in Bangkok
area.**

นางสาวหนึ่งฤทัย ริตธิ์ทอง

สาขาการเงินและการธนาคาร บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้รับผิดชอบบทความ

Nuengruethai Ritthong

E-mail : Nuengruethai.rit@hotmail.com

Department of Finance and Banking, Master of Business Administration,
Ramkhamhaeng University, Thailand.

Corresponding author

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องทัศนะเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนวัยทำงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อทัศนะเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนวัยทำงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร และเพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจทางการเงินที่มีความสัมพันธ์ต่อทัศนะเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนวัยทำงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ทำการรวบรวมข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถาม (Questionnaire) ใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนวัยทำงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน วิเคราะห์ผลใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) อธิบายผลการวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ t-test (Independent sample t-test) สถิติ F-test วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance : One-Way ANOVA) และหาความสัมพันธ์ด้วยสถิติ pearson correlation

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 66.3 มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 47.0 มีสถานภาพสมรส จำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 57.5 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 2-3 คน จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 46.3 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 271 คน คิดเป็นร้อยละ 67.8 มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 45.5 มีรายได้ที่ 20,001 -30,000 บาท จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 50.7 มีรายจ่ายที่ 10,001 -20,000 บาท จำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 66.5 มีความรู้ความเข้าใจทางการเงินประชาชนวัยทำงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และทัศนะเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนวัยทำงานที่มีอาชีพแตกต่างกันส่งผลต่อทัศนะเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคล และความรู้ความเข้าใจทางการเงินทุกด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนทางการเงินและด้านการออมและการลงทุน มีความสัมพันธ์กับทัศนะเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนวัยทำงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

คำสำคัญ: ทักษะ,การจัดการการเงินส่วนบุคคล

Abstract

A Study of the Perspective on Personal Financial Management of Working People in Bangkok Area The objectives of this study were to study personal factors affecting views on personal financial management among working age people in Bangkok area. and to study financial knowledge and understanding related to personal financial management perspectives of working-age people in Bangkok area collecting the information obtained from the questionnaire (Questionnaire) The sample was 400 people of working age in the Bangkok area. The results were analyzed using descriptive statistic to explain the analysis results such as frequency, percentage, mean, standard deviation. The hypothesis was tested by t-test (Independent sample t-test), F-test statistic, One-Way Analysis of Variance: One-Way ANOVA, and correlation was determined by pearson correlation.

The results of the study found that most of the samples were female, 265 people, representing 66.3 percent, aged between 31-40 years, 188 people, representing 47.0%, having marital status, 230 people, representing 57.5%, with family members. 2-3 people, 185 people, representing 46.3%, having a bachelor's degree, 271 people, representing 67.8%, having a career in private company employees, number 182, representing 45.5%, earning 20,001 -30,000 baht, 203 people think It was 50.7% with expenditure at 10,001 -20,000 baht, of which 266 people accounted for 66.5% with a high level of financial knowledge and understanding of working age people. And the overall view of personal finance management is at a high level. As for the hypothesis testing, it was found that people of working age with different occupations affected their views on personal finance management. and knowledge and understanding of all aspects of finance, including financial planning and savings and investment It was related to the views on personal financial management among working age people in Bangkok area.

Keywords: Perspectives, managing personal finances

บทนำ

จากภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันทำให้ประชาชนในประเทศไทยยังคงต้องเผชิญกับปัญหาในด้านต่าง ๆ เช่นปัญหาด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจที่มีการเคลื่อนย้ายเงินลงทุนไปต่างประเทศ ปัญหาอัตราเงินเฟ้อที่มีการเปลี่ยนแปลง ปัญหานี้สาธารณะที่เพิ่มขึ้น เป็นต้น (รายงานภาวะเศรษฐกิจรายเดือนธนาคารกรุงไทย, 2562) นอกเหนือจากปัญหาทางด้านเศรษฐกิจแล้ว ปัญหาทางด้านโครงสร้างสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุซึ่งมีผลต่อค่าใช้จ่ายด้านค่ารักษาพยาบาลที่เพิ่มขึ้น สิ่งเหล่านี้เป็นสาเหตุให้ประชาชนต้องมีการปรับตัวในการดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ เพื่อให้มีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่าย เพื่อให้มีเงินเหลือไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน และเพื่อมีเงินออมหรือเงินลงทุนที่อาจสร้างรายได้ต่อไปในอนาคต ซึ่งเป็นรูปแบบของการวางแผนทางการเงินในการบริหารจัดการการเงินส่วนบุคคล (ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2562)

การจัดการการเงินส่วนบุคคลเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างมากในอนาคตที่แต่ละบุคคลต้องมี ทุกคนควรได้รับการปลูกฝังจากสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา เพื่อให้บุคคลเห็นถึงความสำคัญของการจัดการการเงินส่วนบุคคลตั้งแต่เด็ก ๆ ซึ่งถ้าทุกคนมีการบริหารจัดการการเงินส่วนบุคคลที่ดีก็จะเป็นหนทางนำไปสู่ความสำเร็จและมีอิสรภาพทางการเงินได้ การจัดการการเงินส่วนบุคคลถือว่าเป็นแบบอย่างของการใช้ชีวิตของคนที่มีสติและปัญญา มีเหตุผล และพร้อมจะรับมือกับปัญหาความไม่แน่นอนที่เกิดขึ้น นั่นจะทำให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีเป้าหมาย และเดินตามเป้าหมายได้อย่างถูกต้อง ซึ่งคนที่มีการบริหารจัดการการเงินส่วนบุคคลที่ดีก็ย่อมทำให้มีโอกาสประสบความสำเร็จในชีวิตได้เร็วกว่าบุคคลอื่น

การพัฒนาตลาดทุนให้มีความเข้มแข็ง จึงเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ และสร้างเสถียรภาพแก่ระบบการเงินของประเทศในระยะยาว ซึ่งสามารถทำได้โดยการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเงิน การลงทุน ให้แก่ประชาชนทั่วไปและผู้ประกอบวิชาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนการเงิน (Financial Planning) การรู้หา รู้ใช้ รู้ออม และรู้ที่จะเลือกลงทุนเพื่อให้เงินทำงานแทนเรา แม้ว่าจะเป็นเรื่องใกล้ตัว แต่คนส่วนใหญ่มักจะไม่ค่อยนึกถึง ส่วนใหญ่จะนึกถึงแต่การทำงานหารายได้ เพื่อการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน โดยลืมนึกไปว่าต้องเตรียมเงินไว้ตั้งแต่ยังหนุ่มยังสาว เพื่อไว้ใช้หลังวัยเกษียณซึ่งเป็นวัยที่ต้องใช้เงิน แต่ไม่มีรายได้จากงานประจำ และที่ผ่านมาราอาจไม่ได้ตระหนักว่า แท้จริงแล้วเราสามารถใช้จ่ายเงินออมทำงานหาประโยชน์แทนเราได้ จากการขาดความตระหนักดังกล่าวของประชาชน จึงอาจทำให้เกิดปัญหาแก่ระบบเศรษฐกิจ และสังคมของชาติในอนาคต ซึ่งมีแนวโน้มเป็นสังคมผู้สูงอายุ (นวพร เรื่องสกุล, 2559)

ดังนั้นจากประเด็นปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าจัดการการเงินส่วนบุคคลนั้นเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากในการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาถึงทัศนะเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนวัยทำงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครซึ่งการจัดการการเงินส่วนบุคคลเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการกำหนดแนวทางที่จะนำไปสู่การบริหารจัดการการเงินในการประกอบธุรกิจต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อทัศนะเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนวัยทำงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจทางการเงินที่มีความสัมพันธ์ต่อทัศนะเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนวัยทำงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานของการวิจัย

1. ประชาชนวัยทำงานที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกันส่งผลต่อทัศนะเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคล
2. ความรู้ความเข้าใจทางการเงินมีความสัมพันธ์ต่อทัศนะเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนวัยทำงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยนี้ใช้ข้อมูลปฐมภูมิ ซึ่งจะทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างประชาชนวัยทำงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครโดยผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของวิจัยดังนี้

1. ด้านเนื้อหาศึกษาผู้วิจัยทำการกำหนดตัวแปรในการศึกษาไว้ด้วยกันดังนี้ คือ

1.1 ตัวแปรต้น ประกอบด้วย

- ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

1. เพศ
2. อายุ
3. สถานภาพ
4. ระดับการศึกษา
5. รายได้ต่อเดือน
6. อาชีพ
7. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน
8. รายจ่ายต่อเดือน

1.2 ความรู้ความเข้าใจทางการเงินของประชาชนวัยทำงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

1.3 ตัวแปรตาม คือ ทักษะเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคล

2. ด้านประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนวัยทำงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 5,271,000 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2563) ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้การคำนวณโดยใช้สูตรของ Yamane (1967) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 400 คน

3. ด้านระยะเวลาในการดำเนินวิจัยระยะเวลาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา เริ่มตั้งแต่ เดือน ธันวาคม 2563 ถึง เดือนมีนาคม 2564

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงทักษะเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนวัยทำงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร สามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริม และพัฒนาประชาชนวัยทำงานให้มีพฤติกรรมที่ดีเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคล

2. หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนวัยทำงานให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ช่วยลดปัญหาเศรษฐกิจ ไม่สร้างปัญหาให้กับสังคมต่อไป

แนวคิดและทฤษฎี

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับด้านปัจจัยประชากรศาสตร์

ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ (2555) ส่วนขนาดของประชากร (Population Size) หมายถึง จำนวนมนุษย์ในอาณาเขตใดอาณาเขตหนึ่ง ซึ่งนับได้ ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง ยิ่งประชากรมีขนาดใหญ่เท่าใด ความต้องการของประชากรก็จะมีขนาดใหญ่และเอกภพของบุคคลยังมีจำนวนมากเป็นเงาตามตัวทำให้ความอยากได้ยิ่งหลากหลาย ช่องทางในการทำธุรกิจก็ยังมีมากขึ้น แต่ขนาดของตลาดจะคุ้มค่ากับการลงทุนหรือไม่

ต้องอาศัยตัวแปรอื่นมาประกอบ เช่น อำนาจซื้อของประชากรเหล่านั้นนักการตลาดจึงต้องสนใจติดตามตรวจสอบแนวโน้มของประชากรตลาดเวลาการแบ่งส่วนตลาดโดยใช้เกณฑ์ประชากรศาสตร์ (Demographic Segmentation) มีการแบ่งตลาดออกเป็นกลุ่ม ๆ โดยใช้เกณฑ์ตัวแปรประชากรศาสตร์ เช่น อายุ ขนาดครอบครัววงจรกิจชีวิตของครอบครัว รายได้ อาชีพ การศึกษา ศาสนา เชื้อชาติ สัญชาติ เป็นต้น ตัวแปรเหล่านี้ นิยมใช้กันมากในการระบุความแตกต่างระหว่างกลุ่มลูกค้าทั้งหลาย เหตุผลก็คือความต้องการหรือความชอบของผู้บริโภค รวมทั้งอัตราการใช้ (ใช้มากหรือใช้น้อย) มีความเกี่ยวพันกันเป็นมากกับตัวแปรทางประชากรศาสตร์ รวมถึงตัวแปรประชากรศาสตร์เป็นปัจจัยพื้นฐานที่มีความง่ายต่อการใช้กว่าตัวแปรชนิดอื่น เพราะไม่ว่าจะศึกษาเกี่ยวกับเรื่องอะไรก็ตาม เช่น ใช้บุคลิกภาพเป็นเกณฑ์แบ่งส่วนแบ่งทางตลาดก็ต้องมีการศึกษาและใช้ลักษณะทางประชากรศาสตร์ แต่ถ้าต้องการจะรู้ขนาดของตลาดเป้าหมายดังกล่าว อย่างมีประสิทธิภาพนั้น องค์ประกอบของตัวแปรทางประชากรศาสตร์ (Population Compositions) ที่ใช้มี ดังนี้

1. เพศ การแบ่งส่วนตลาดโดยใช้เพศเป็นเกณฑ์ใช้กันมากในการจำหน่ายเสื้อผ้า เครื่องสำอาง และนิตยสาร อย่างไรก็ตามนักการตลาดบางรายพบโอกาสที่จะแบ่งส่วนตลาดโดยใช้เกณฑ์นี้ เช่น แต่ก่อนน้ำหอมดับกลิ่นตัวใช้กันทั้ง 2 เพศ ต่อมาบริษัท Procter & Gamble (P&G) โดยออกตรายี่ห้อ Secret ที่มีสูตรเคมีเฉพาะดับกลิ่นตัวสตรี ทำหีบห่อและทำการโฆษณาเพื่อเพิ่มพูน ภาพพจน์ของสตรี อุตสาหกรรมอื่นก็มีการโฆษณามุ่งที่ลูกค้าเพศเดียวกันเช่นกัน

2. อายุและขั้นตอนของวงจรกิจชีวิต ความต้องการ และความสามารถของผู้บริโภคจะเปลี่ยนไปตามอายุ บางบริษัทจะใช้อายุและขั้นตอนของวงจรกิจชีวิตเสนอสินค้าที่ต่างกัน หรือวิธีการทางการตลาดแตกต่างกันกับกลุ่มอายุและวงจรกิจชีวิตที่แตกต่างกัน เช่น บางบริษัทใช้สินค้าแตกต่างกัน และจงใจเฉพาะกลุ่มเป้าหมายวัยหนุ่มสาว เช่น เป๊ปซี่มูงที่หนุ่มสาว มีการโฆษณาโดยใช้ดนตรีสำหรับคนหนุ่มสาวและใช้ ฟรีเซ็นเตอร์ เพื่อคนหนุ่มสาว

3. สถานะภาพของผู้บริโภค เป็นสิ่งที่นักการตลาดต้องพิจารณาถึงแนวโน้มของการเป็นอยู่ว่าโสด หรือแต่งงาน เพราะทั้ง 2 อย่างนี้ มีความแตกต่างกัน เช่น ถ้าแต่งงานแล้วความต้องการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์หรือบริการก็จะเป็นลักษณะครอบครัว ส่วนผู้บริโภคที่โสดความต้องการตัดสินใจซื้อจะเป็นลักษณะของใช้ส่วนตัวมากกว่า หรือมีปริมาณการใช้ที่น้อยกว่า เป็นต้น

4. การศึกษา การศึกษาของผู้บริโภคเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคผู้บริโภคที่มีการศึกษาแต่ละระดับจะมีความต้องการที่แตกต่างกัน ผู้บริโภคที่มีการศึกษาสูงย่อมต้องการชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ต้องการสินค้าที่จะมาตอบสนองให้ชีวิตดีขึ้น ผู้ที่มีการศึกษาสูง จะสนใจถึงตัวเองมากขึ้นและจะสร้างความสุขให้กับชีวิตของตัวเอง โดยแสวงหาสินค้าที่จะมาตอบสนองความต้องการของตน จำนวนของประชากรหรือผู้บริโภคที่มีการศึกษาสูง ย่อมจะเป็นโอกาสที่ดีต่อการตลาดต่อไป

5. อาชีพของผู้บริโภค แต่ละคนจะนำไปสู่ความจำเป็นในความต้องการของผลิตภัณฑ์หรือบริการที่แตกต่างกัน ถือได้ว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการอุปโภค บริโภค เพราะถ้าผู้บริโภคมีตำแหน่งการทำงานที่มั่นคงมีหน้าที่ในสังคมนั้นความพิถีพิถันในการ เลือกซื้อผลิตภัณฑ์หรือบริการนั้นก็จะเป็นการพิจารณาจากข้อมูลมากพอสมควรด้วย

6. รายได้และรายจ่ายของผู้บริโภค สามารถบอกให้นักการตลาดนั้น กำหนดวางแผนการกำหนดราคาของผลิตภัณฑ์หรือบริการให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมายได้อย่างเหมาะสมโดยทั่วไปแล้วนั้นถ้าผู้บริโภคดำรงตำแหน่งสูงและมีรายได้มากอำนาจในการซื้อผลิตภัณฑ์หรือ บริการก็จะง่ายและสะดวกสบายกว่าผู้บริโภคที่มีรายได้น้อยที่ต้องคอยจับจ่ายใช้สอยอย่างประหยัด

จากที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าปัจจัยด้านประชากรศาสตร์เป็นปัจจัยที่นิยมนำมาใช้ศึกษากันมากที่สุด โดยอาศัยตัวแปรศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษาอาชีพ รายได้ เชื้อชาติ ขนาดครอบครัว หรือวงจรชีวิตครอบครัวนั้น มาวางแผนกำหนดกลยุทธ์สร้างความต้องการหรือจูงใจให้ผู้บริโภคอยากใช้ผลิตภัณฑ์หรือบริการต่างๆ เพื่อให้เข้าถึงและตรงกับกลุ่มเป้าหมายโดยตรงมากที่สุดเพราะจะทำให้ นักการตลาดนั้นสามารถประเมิน ขนาดของตลาดเป้าหมายได้ตามที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาปัจจัยด้านประชากรข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปความหมายโดยรวมของปัจจัยด้านประชากรได้ว่าปัจจัยด้านประชากร หมายถึง ลักษณะทางด้านประชากรเป็นปัจจัยในการบ่งชี้แสดงให้เห็นถึงความหลากหลายด้านภูมิหลังของแต่ละบุคคลและเป็นแนวคิดที่ผู้วิจัยส่วนใหญ่ใช้ในการศึกษาทดสอบโดยการ สมมติฐานว่าลักษณะปัจจัยของประชากรแตกต่างกันสามารถให้ผลที่แตกต่างกันอย่างไรกับสิ่งที่ตนกำลังศึกษาวิจัยอยู่ ซึ่งแตกต่างกันหรือไม่

แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

ทัศนคติเป็นนามธรรม และเป็นสิ่งที่นำไปสู่การแสดงออกทางด้านปฏิบัติ แต่ไม่ใช่แรงจูงใจและแรงขับ หากแต่เป็นสภาพแห่งความพร้อมที่จะโต้ตอบและแสดงให้ทราบถึงแนวทางของการตอบสนองของบุคคล จึงนับได้ว่าทัศนคติเป็นปัจจัยหนึ่ง ซึ่งมีอิทธิพลต่อการกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมและมีผลต่อแบบของพฤติกรรมที่แสดงออกมา ซึ่งเป็นส่วนที่เราสามารถสังเกตเห็นได้ ส่วนใหญ่มักแสดงออกมาในรูปแบบของความรู้สึก (ถวิล ธารา โภชน์, 2552, หน้า 45)

ทัศนคติ หมายถึง สภาวะทางจิตเกี่ยวโยงกับความพร้อม ซึ่งเกิดขึ้นโดยอาศัยประสบการณ์เป็นตัวนำ หรือมีอิทธิพลเหนือการตอบสนองของแต่ละบุคคลที่มีต่อวัตถุ และสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ซึ่งแสดงออกในลักษณะของความชอบ ไม่ชอบที่มีต่อบุคคลวัตถุหรือสิ่งของ เรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ และมีองค์ประกอบทางด้านแนวโน้มเชิงพฤติกรรมหรือการกระทำ (Allport, 1968. p. 17)

ทัศนคติ มีส่วนประกอบ 2 ส่วน คือ ความรู้สึกในการที่จะไม่ชอบหรือชอบ และความรู้หรือความเชื่อซึ่งอธิบายถึงลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ตลอดจนความสัมพันธ์ของสิ่งหนึ่งที่มีต่อสิ่งอื่น ๆ ทัศนคติ คือ ความโน้มเอียงที่ทำให้มีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับลักษณะที่พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรืออาจหมายถึง การแสดงความรู้สึกภายในที่สะท้อนว่าบุคคลมีความโน้มเอียง พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจต่อบางสิ่ง เช่น แปรนตีสินค้า บริการ ร้านค้าต่างๆ เนื่องจากเป็นผลของกระบวนการทางจิตวิทยา ทัศนคติไม่สามารถสังเกตเห็นได้โดยตรง แต่ต้องแสดงว่าบุคคล กล่าวถึงอะไรหรือทำอะไร (Schiffman & Kanuk, 1994, p. 657)

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งผู้บริโภคเรียนรู้จากประสบการณ์ในอดีต โดยใช้เป็นตัวเชื่อมระหว่างความคิดและพฤติกรรม นักการตลาดนิยมใช้ในการโฆษณาเพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อผลิตภัณฑ์และตราสินค้า เสริมแรงและ (หรือ) เปลี่ยนทัศนคติ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2555, หน้า 44)

Roger (1978, pp. 208-209) ได้กล่าวถึงทัศนคติว่าเป็นสิ่งที่บ่งชี้ว่าบุคคลนั้น คิดหรือรู้สึกอย่างไรกับคนรอบข้าง วัตถุหรือสิ่งแวดลอม ตลอดจนสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งมีรากฐานมาจากความเชื่อที่อาจส่งผลต่อพฤติกรรมในอนาคตได้

Howard (1963, p. 572) กล่าวว่า ทัศนคติ คือ สภาวะความพร้อมที่จะแสดงออกซึ่งพฤติกรรมนางสนับสนุนหรือต่อต้าน

กล่าวโดยสรุป ทัศนคติคือความคิด หรือมุมมอง ความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งสามารถนำไปสู่การกระทำต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งนั้นได้ทั้งในทางสอดคล้องหรือไม่สอดคล้อง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับตัวแปรหลายๆอย่างที่เกิดขึ้นในสถานการณ์นั้นๆ

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคล

ณัฐพล นิคมานพัชรินทร์ (2549) กล่าวว่า การจัดการการเงินส่วนบุคคลหมายถึง การค้นหาทางเลือก เพื่อสนับสนุนกระบวนการในการตัดสินใจล่วงหน้าเกี่ยวกับปริมาณและเวลาของเงินทุน แหล่งของเงินทุน และการจัดสรรเงินทุน ด้วยการกำหนดกิจกรรม วิธีการ เวลา และผู้รับผิดชอบประกอบการจัดการความเสี่ยงต่างๆ ทางการเงิน

บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ฟินันซ่า จำกัด (2560) ให้ความหมายของการจัดการการเงินส่วนบุคคล ไว้ คือ การสร้าง ใช้งาน ปรับปรุง และแก้ไขแผนงานเพื่อความสำเร็จตามเป้าหมายทางการเงินของบุคคลหนึ่งบุคคลใดโดยเฉพาะ โดยแนวคิดของแผนเน้นถึงเป้าหมายนับตั้งแต่จุดแรกเริ่มของการวางแผนการลงทุน มากกว่าการใช้เครื่องมือทางการเงินแบบใดแบบหนึ่ง หรือมากกว่านั้น เพื่อแก้ไขปัญหาการเงินบางปัญหาเท่านั้น

ศิรินุช อินละคร (2548) ให้ความหมายของการจัดการการเงินส่วนบุคคลไว้ว่า เป็นกระบวนการในการจัดการกับเงินของบุคคล เพื่อให้บุคคลบรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการโดยเป้าหมายของบุคคลสามารถแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. เป้าหมายที่เกี่ยวกับเงิน (Financial Goals) หรือเรียกว่า “เป้าหมายทางการเงิน” เป็นเป้าหมายที่สามารถกำหนดในรูปตัวเงินได้ และหากบรรลุเป้าหมายทางการเงินจะทำให้บุคคลมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เป้าหมายทางการเงินของแต่ละบุคคลจะแตกต่างกันตามสถานะภาพของบุคคล รวมทั้งสถานะทางการเงินของบุคคลนั้น เช่น ต้องการเก็บเงินซื้อบ้าน ต้องการเก็บเงินไว้เป็นทุนการศึกษาบุตร ต้องการเก็บเงินไว้สำหรับใช้จ่ายในช่วงเกษียณอายุ ต้องการมีเงินเพียงพอสำหรับใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน สิ่งสำคัญที่จะทำให้บุคคลบรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการได้คือ “เงิน” ดังนั้นการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลที่ดีจะช่วยให้บุคคลบรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการได้

2. เป้าหมายที่ไม่เกี่ยวกับเงิน (Non – Financial Goals) เป็นเป้าหมายที่ยากที่จะกำหนดในรูปตัวเงินได้ เช่น ต้องการให้ชีวิตครอบครัวมีความสุข ต้องการช่วยเหลือผู้ยากไร้ ต้องการช่วยเหลือสัตว์ที่ถูกทิ้ง ซึ่งบุคคลสามารถบรรลุเป้าหมายเหล่านี้ได้โดยอาจจะไม่จำเป็นต้องใช้เงินเลย

ประโยชน์ของการจัดการการเงินส่วนบุคคล

ศิรินุช อินละคร (2548) กล่าวว่า การจัดการการเงินส่วนบุคคลมีประโยชน์ต่อบุคคลดังนี้

1. ช่วยให้คุณมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เนื่องจากการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลที่ดีจะช่วยให้คุณบรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการได้

2. ช่วยให้คุณมีการจัดการกับรายรับ รายจ่าย รวมทั้งเงินออมของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ช่วยให้คุณมีการควบคุมสถานะทางการเงินของตนอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้คุณมีภาระหนี้สินมากเกินไป

4. ช่วยลดความวิตกกังวลทางการเงินของคุณ เนื่องจากการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลจะรวมถึงการคาดการณ์รายได้ และค่าใช้จ่ายของคุณในอนาคตแล้วนำไปวางแผนทางการเงินเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการ ดังนั้นการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลจึงช่วยให้คุณมีการคาดการณ์เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในอนาคตพร้อมทั้งทำการวางแผนรองรับไว้ด้วย

ขอบเขตของการจัดการการเงินส่วนบุคคล

สุใจ น้าพุด (2545) กล่าวว่า การจัดการการเงินส่วนบุคคลที่ดีนั้น ผู้วางแผนควรมีความเข้าใจด้านเศรษฐกิจและสังคมรวมทั้งรู้จักนำเครื่องมือต่างๆ ในการบริหารการเงิน (Financial Management Tools) มาใช้ให้เป็นประโยชน์เพื่อการวางแผนที่ถูกต้องสมเหตุสมผลและมีทางเป็นไปได้มากขึ้น โดยการบริหารการเงินบุคคลครอบคลุมถึงการจัดการการเงินที่สำคัญๆ ของบุคคลใน 6 ลักษณะ ด้วยกันคือ

1. การสร้างฐานะความมั่นคงทางการเงิน (Financial Health) ซึ่งได้แก่การมีงานทำที่เหมาะสมก่อให้เกิดรายได้ที่มั่นคง รู้จักวางแผนใช้จ่าย ท่างบประมาณตลอดจนการรู้จักเลือกใช้เครดิตเพื่อเสริมฐานะความเป็นอยู่ของชีวิตอีกด้วย
2. การรู้จักใช้เงินอย่างฉลาด (Spending Money Wisely) โดยใช้เงินเป็นในทุกด้านไม่ว่าเรื่องอาหาร เครื่องนุ่งห่ม การคมนาคม และอื่นๆ
3. การใช้เงินเพื่อที่อยู่อาศัย (Home and Other Real Estate) เพื่อให้มีที่พำนักอันสุขสบายและปลอดภัย อีกทั้งเป็นการลงทุนที่ไม่เสียหาย
4. การสร้างความมั่นคงให้แก่ชีวิตและทรัพย์สิน ด้วยการทำประกันภัย (Insurance Program)
5. การลงทุนประเภทต่างๆ (Diversified Investment Portfolio) โดยเลือกหลักทรัพย์ลงทุนและสถาบันที่จะลงทุนให้เหมาะสม
6. การวางแผนการเงินสำหรับอนาคตยามปลดเกษียณ (Retirement) เพื่อความมั่นคงและสุขสบายตลอดชั่วอายุขัยของบุคคล

ในการจัดการการเงินส่วนบุคคลจะถือว่าเป้าหมายในชีวิต ก็คือ "เป้าหมายทางการเงิน" แม้ว่าสภาพของการบรรลุเป้าหมายในชีวิตสามารถมองได้หลายด้าน เช่น การมีความภาคภูมิใจในความสำเร็จจากการงาน การมีร่างกายและจิตใจที่แข็งแรง แต่ด้านหนึ่งที่สำคัญไม่ได้ก็คือ การมองสภาพของการบรรลุเป้าหมายในชีวิตให้เป็นตัวเลขทางการเงิน เช่น การบรรลุชีวิตวัยเกษียณอย่างมีความสุข มีเงินใช้หลังเกษียณอย่างเพียงพอ โดยต้องสามารถระบุให้ได้ว่า หลังเกษียณแล้วต้องการใช้เงินเดือนละเท่าใด นี่ก็เป็นการเปลี่ยนจากเป้าหมายในชีวิตให้เป็นเป้าหมายทางการเงิน แต่ก็ยังเป็นเรื่องเดียวกัน การตั้งต้นให้มีเป้าหมายทางการเงิน ทำให้คิดย้อนกลับมาได้ต่อไปว่า ณ วันที่เกษียณต้องมีเงินอย่างน้อยเท่าใด และจากวันนี้จนถึงวันเกษียณต้องเก็บเงินเดือนละเท่าใดจึงจะได้เงินก้อนนั้น และเทียบกับที่เก็บออมอยู่ตอนนี้ จะต้องออมเพิ่มอีกหรือไม่ และควรกำหนดรูปแบบการออมและการลงทุนในรูปแบบอื่นเพื่อเร่งให้บรรลุเป้าหมายให้เร็วขึ้นกว่าเดิมหรือไม่ เป็นต้น การอธิบายในลักษณะนี้จะทำให้มองเห็นภาพของการวางแผนทางการเงิน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การออกแบบการวิจัย

การศึกษาเป็นการวิจัยแบบไม่ทดลอง (Non-Experimental Design) เป็นการวิจัยที่มีการศึกษาตามสภาพที่เป็นไปตามธรรมชาติ โดยไม่มีการจัดกระทำ หรือควบคุมตัวแปรใดๆ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามแบบวิจัยตัดขวาง (Cross Sectional Studies) คือเป็นการเก็บข้อมูลในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งเพียงครั้งเดียว โดยใช้เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์ทางสถิติ

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชาชนวัยทำงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 724,000 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2563) ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้การคำนวณโดยใช้สูตรของ Yamane (1967) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 400 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถามนั้นเป็นเครื่องมือหลักที่นำมาเก็บรวบรวมข้อมูล โดยทางผู้วิจัยก็ได้มีการศึกษาหาความรู้ ค้นคว้าทบทวนวรรณกรรม แนวคิดและทฤษฎีต่างๆ เอกสารทางวิชาการ รวมไปถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อที่จะนำความรู้ที่ได้มานั้นไปกำหนดกรอบแนวความคิดของงานวิจัยที่ผู้วิจัยศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นตัวแปรที่เกี่ยวข้อง โดยตัวแปรที่ได้มานั้นจะช่วยพัฒนาการสร้างแบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด โดยแบบสอบถามจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง เพศ อายุ สถานภาพจำนวนสมาชิกในครอบครัว ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนและ รายจ่ายต่อเดือน โดยเป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด (Close-Ended Response Question)

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางการเงินประชาชนวัยทำงานมีลักษณะคำถามเป็นแบบ Likert's Scale มี 5 ระดับ ใช้ระดับในการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาค (Interval scale) เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามรูปแบบของ Likert's scale

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนวัยทำงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครมีลักษณะคำถามเป็นแบบ Likert's Scale มี 5 ระดับ ใช้ระดับในการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาค (Interval scale) เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามรูปแบบของ Likert's scale

4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ได้มีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยผู้วิจัยได้มีการนำแบบสอบถามมาใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สามารถสรุปเป็นขั้นตอนได้ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. นิยามศัพท์เฉพาะของตัวแปรตาม ทำขึ้นเพื่อทำให้ความหมายของตัวแปรต่างๆ
3. นำนิยามศัพท์เฉพาะที่ได้มาสร้างเป็นข้อคำถามที่มีความครอบคลุม และสัมพันธ์กับนิยามศัพท์ของตัวแปรทั้งหมด
4. จัดทำร่างแบบสอบถาม
5. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาว่าแบบสอบถามมีการใช้ภาษาและลักษณะของข้อความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างที่จะดำเนินการวิจัย

5. การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

1. ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความน่าเชื่อถือ ก่อนนำแบบสอบถามไปดำเนินการวิจัยใช้งานจริง โดยนำร่างแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาทำการตรวจสอบคำถาม การใช้ภาษาในแบบสอบถาม เพื่อความครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษา โดยใช้วิธีการวัดความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ตามตารางตรวจสอบคุณภาพความครอบคลุมด้านเนื้อหาการวิจัย รวมไปถึงใช้ภาษาที่ถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ ซึ่งผู้วิจัยจะนำคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ก่อนนำไปใช้งานจริง

2. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (Reliability) ซึ่งวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ได้ค่าแอลฟา ตามแบบวิธีของครอนบาค (Cronbach's) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.96

3. เมื่อผู้วิจัยนำข้อบกพร่องมาปรับปรุง แก้ไข โดยขอคำปรึกษาและผ่านความคิดเห็นและความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้ง จนได้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ จึงนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ไปสอบถามกลุ่มตัวอย่างตามที่ได้กำหนดไว้ในงานวิจัย

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการเก็บแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างประชาชนวัยทำงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยศึกษาค้นคว้าจากเอกสารที่เกี่ยวข้องจากแหล่งต่าง ๆ เช่น วารสาร รายงานการวิจัย แหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต วิทยานิพนธ์ การค้นคว้าอิสระ

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้การคำนวณค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนมีดังนี้

1.1 ร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ย

1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics)

2.1 สถิติที่ใช้คือการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปร 2 ตัว (Independent Sample t-test) และจะใช้สถิติการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรมากกว่า 2 ตัว ด้วยการวิเคราะห์ด้วย ANOVA สำหรับการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรมากกว่า 2 ตัวขึ้นไป เพื่อเปรียบเทียบทัศนะเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนวัยทำงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครจำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน อาชีพ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และรายจ่ายต่อเดือน และเมื่อพบว่าแตกต่างจึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้ LSD (Least significant difference test) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

2.2 วิเคราะห์โดยใช้สถิติ pearson correlation เพื่อหาความสัมพันธ์ของความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อทัศนะเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนวัยทำงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 66.3 มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 47.0 มีสถานภาพสมรสจำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 57.5 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 2-3 คน จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 46.3 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 271 คน คิดเป็นร้อยละ 67.8 มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน

จำนวน 182 คิดเป็นร้อยละ 45.5 มีรายได้ที่ 20,001 -30,000 บาท จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 50.7 มีรายจ่ายที่ 10,001 -20,000 บาท จำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 66.5

2. ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางการเงินประชาชนวัยทำงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ความรู้ความเข้าใจทางการเงินประชาชนวัยทำงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 และ S.D. = 0.584 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนทางการเงินมีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ 4.26 รองลงมา คือ ด้านการออมและการลงทุน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 ตามลำดับ

3. ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนวัยทำงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ทักษะเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนวัยทำงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 และ S.D. = 0.426 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ได้แก่ ด้านการใช้จ่าย มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ 4.17 รองลงมา คือ ด้านการหารายได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 ด้านการออม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 และด้านการลงทุนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 ตามลำดับ

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนวัยทำงานที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกันส่งผลต่อทักษะเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนวัยทำงานที่มีอาชีพแตกต่างกันส่งผลต่อทักษะเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคล

สมมติฐานที่ 2 ความรู้ความเข้าใจทางการเงินมีความสัมพันธ์ต่อทักษะเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนวัยทำงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่า ความรู้ความเข้าใจในทางการเงินทุกด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนทางการเงินและด้านการออมและการลงทุน มีความสัมพันธ์กับทักษะเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนวัยทำงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

อภิปรายผล

จากการศึกษาทักษะเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนวัยทำงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร สามารถนำมาอภิปรายตามผลเชิงพรรณนาได้ดังต่อไปนี้

ทักษะเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนวัยทำงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญประภา เบญจวรรณ (2558) ได้ศึกษาการวางแผนทางการเงินเพื่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินเพื่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ประชาชนวัยทำงานที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกันส่งผลต่อทักษะเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนวัยทำงานที่มีอาชีพแตกต่างกันส่งผลต่อทักษะเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญประภา เบญจวรรณ (2558) ได้ศึกษาการวางแผนทางการเงินเพื่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ ผลการวิจัยพบว่า การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุเป็นการวางแผนการดำเนินการหรือการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อเป็นการเตรียมตัวในการดำเนินชีวิตภายหลังเกษียณอายุทำงาน จึงต้องมีการเตรียมตัวด้านต่างๆ 6 ด้าน ได้แก่ 1) การเตรียมตัวด้านจิตใจ 2) การเตรียมตัวด้านร่างกาย 3) การเตรียมตัวด้านทรัพย์สินเงินทอง 4) การเตรียมตัวด้านกิจกรรมการใช้เวลาว่าง 5) การเตรียมตัวด้าน

สัมพันธ์ภาพใน ครอบครัว และ 6) การเตรียมตัวด้านที่อยู่อาศัยผู้ที่มีการเตรียมตัวที่ดีจะสามารถใช้ชีวิตภายหลังเกษียณอายุได้อย่าง มีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และพบว่า อายุ และอาชีพที่แตกต่างกันส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ

ความรู้ความเข้าใจทางการเงินมีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนวัยทำงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่า ความรู้ความเข้าใจในทางการเงินทุกด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนทางการเงินและด้านการออมและการลงทุน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนวัยทำงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิล เอื้อปิยฉัตร (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความรู้ทางการเงิน: ตัวกำหนดและผลกระทบที่มีต่อพฤติกรรมการออมเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง เป็นการทดลองแบบสองกลุ่ม วัตถุประสงค์และผลกระทบบนพฤติกรรมกรรมการออมเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง เป็นการทดลองแบบสองกลุ่ม วัตถุประสงค์และหลังการทดลองกลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มแม่บ้าน โดยแยกเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 คน วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการออมของกลุ่มทดลองด้วยการอบรมให้ความรู้ทางการเงินและประเมินผลการอบรมฯ ผลการวิจัยเชิงสำรวจ พบว่า ความรู้ทางการเงินส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของกลุ่มแม่บ้าน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) จากการวิจัยพบว่า ประชาชนวัยทำงานที่มีอาชีพแตกต่างกันส่งผลต่อทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ดังนั้นหน่วยงานที่มีบริการด้านการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ควรให้บริการวางแผนทางการเงินให้กับผู้ที่ต้องการคำปรึกษาที่หลากหลาย และตรงตามความต้องการของแต่ละบุคคล

2) จากการวิจัยพบว่า ความรู้ความเข้าใจทางการเงินมีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนวัยทำงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ดังนั้นประชาชนวัยทำงานควรคำนึงถึงความรู้ความเข้าใจทางการเงินเกี่ยวกับการออมต่างๆ เช่น อัตราดอกเบี้ย ในเรื่องของการวางแผนการออมและลงทุน ในสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจด้วย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรทำการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ลึกและละเอียดครอบคลุมมากขึ้น และนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนวัยทำงานให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ช่วยลดปัญหาเศรษฐกิจ ไม่สร้างปัญหาให้กับสังคมต่อไป

2) การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะประชาชนวัยทำงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร เท่านั้น จึงควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลในพื้นที่อื่นๆ ซึ่งอาจมีความแตกต่าง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แม่นยำมากขึ้น และสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ต่อการกำหนดแนวทางในการจัดการทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนต่อไป

บรรณานุกรม

- กฤษณา มยุระสุวรรณ. (2556). การวางแผนก่อนการเกษียณอายุของพนักงานบริษัท A. งานนิพนธ์พัฒนาแรงงานและสวัสดิการมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนาแรงงานและสวัสดิการ, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2558). สถิติสาหรับงานวิจัย. กรุงเทพฯ: สามลดา

- กาญจนา หงษ์ทอง. (2551). เข้มทิศการเงิน. กรุงเทพฯ: กรุงเทพฯธุรกิจ Bizbook.
- จันทร์เพ็ญ บุญฉาย. (2552). การจัดการการเงินส่วนบุคคล : กรณีศึกษาเฉพาะกลุ่มวัยทำงานในเขต กรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ณัฐพล นิรมานพัชรินทร์. (2549). พื้นฐานการวางแผนทางการเงินสำหรับ SMEs ตอน Fundamental Financial Planning for SMEs. สืบค้นจาก http://www.business-thai.co.th/bt/content.php?data=410161_Smart%2520SMEs.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2556). รายงานผลการสำรวจทักษะทางการเงินของไทย ปี 2556. สืบค้นจาก <https://www.1213.or.th/th/aboutfcc/knownfcc/Documents/2013%20ThaiFLSurvey.pdf>.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2538). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ สุวีริยา สารสิน.
- วิวรรณ ธาราหิรัญโชติ. (2552). MONEY PRO แผนการเงิน แผนชีวิต. กรุงเทพฯ: กรุงเทพฯธุรกิจ Bizbook.
- ศิรินุช อินละคร. (2548). การเงินบุคคล. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สถาบันคีนันแห่งเอเชีย. (2558). คนไทยก้าวไกล ใส่ใจการเงิน. สืบค้นจาก http://thaipublica.org/wpcontent/uploads/2015/03/1.Citi-LIFT-FL-Research-Report-THAI_Draft.pdf.
- สุขใจ น้ำผุด. (2545). กลยุทธ์การบริหารการเงินบุคคล (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุพพตา ปิยะเกตุสิน. (2546). การเงินส่วนบุคคล = Personal finance (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม. (2556). การคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ. 2553-2583. สืบค้นจาก <http://social.nesdb.go.th/social/Portals/0/Documents/การคาดประมาณ%20e-book.pdf>.
- อัจฉรา โยมสินธุ์. (2555). 365+1 ...ศาสตร์การเงินและการลงทุน (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- Hallman, G.V., & Rosenbloom, J. (2000). Personal financial management. New Jersey: Kindle.
- Organization for Economic Cooperation and Development. (2011). National Strategies for Financial Education: Preliminary International Guidance. Retrieved from <http://www.OECD.org/finance/financial-education/48212634.pdf>.